

Francezii nu sunt în regulă. Nici noi. Romii sunt de vină!

București, 09.09.2010

Într-o ediție specială a televiziunii publice din data de 08.09.2010¹, Președintele României s-a exprimat cu privire la minoritatea romă în contextul expulzărilor colective din Franța în felul următor:

“Este clar ca efortul nostru major este să nu afectăm relația româno-franceză. (...) Nu le dau dreptate guvernurilor franceze în poziția pe care o au. În același timp, nu putem pune responsabilitatea numai la guvernul francez. Este o responsabilitate majoră și la noi, sunt cetățenii noștri, dar cea mai mare responsabilitate este chiar la romi. Până la urmă, trebuie să înțelegem că într-o Europă civilizată fiecare este responsabil pentru soarta lui. În România romii au locuri rezervate în toate tipurile de școlarizare inclusiv la facultati. Nimeni nu-i oprește, ca în loc să-și trimită copiii la cerșit, să-i trimită la școală, dimpotrivă, statul român le-a creat condiții. (...) Doamnă, țigani da? Despre ei vorbim. Ca să nu ne confundăm unii cu alții.”

Aceste afirmații sunt profund discriminatorii și populiste. A presupune că romii, în general, își trimit copiii la cerșit în loc să-i trimită la școală lezează dreptul la demnitate al romilor. Președintele alocă un comportament condamnat social și un abuz asupra copiilor pedepsit de lege, unei etnii anume. De asemenea, nu pentru prima dată², Președintele alocă vini și responsabilități colective unei anume etnii. Președintele însă răspunde și majorității românilor care consideră că romii sunt infractori care nu vor să muncească, arătându-le că-i înțelege și că empatizează cu ei. Nu pare, în schimb, a fi îngrijorat că ar exista în România o populație de aproximativ o jumătate de milion de oameni pe datele censului dar de aproximativ 2 milioane pe estimări reale, care în majoritatea ei, din cauza discriminării și excluziunii sociale de secole dar care continuă și astăzi nestigherite, găsește cu prea mare dificultate mijloacele materiale pentru a-și susține copii la școală, chiar și atunci când au locuri asigurate. Președintele preferă să abdice astfel de la funcția în care l-au investit românii pentru a se asigura că fiecare are șansa lui la a-și urma soarta în funcție de abilitățile personale și nu de rasă sau condiția socială cărora le aparține.

Președintele ține să precizeze, în linia deja consacratei expresii “țigancă împutiță”, că, în discuție, este vorba despre “<țigani>”, ca să nu ne confundăm unii cu alții”. Și ideea conform căreia nu le spunem romilor cum vor ei să li se spună, și cum au deci dreptul să li se spună (dacă e să credem convențiile internaționale la care România este parte) ci folosim termenul jignitor “țigani” pentru că nu vrem să fim confundați cu ei, este profund discriminatorie și lezează dreptul la demnitate al romilor.

Ne-am fi așteptat ca, președintele unui stat oarecare, democratic sau nu, atunci când proprii cetățeni sunt expulzați de-o manieră ilegală dintr-un alt stat, să reacționeze imediat și fără echivoc condamnăm statul care face acest lucru, și să folosească toate mijloacele la îndemână pentru a opri aceste abuzuri. Președintele României însă, precizează în clar că preocuparea esențială este să nu strice relația cu statul în chestiune și plasează vina, de-o manieră colectivă, pe umerii expulzaților, care se întâmplă să aibă o anumită etnie. Mai mult decât atât, repetă, confirmă și întărește prejudecăți grave la adresa acestei etnii.

Practica conform căreia cei vulnerabili sunt primii responsabili pentru a ieși din starea de vulnerabilitate dar și pentru nenorocirile care li se întâmplă pare a fi devenit politică de stat în România. Acest tip de politică de stat, față de grupurile vulnerabile și care se confruntă cu prejudecăți sociale, a mai fost pusă în practică o dată în istoria recentă a Europei, în perioada nazistă, cu rezultate voit ignorate de înaltă reprezentanță a statului român.

Pentru informații suplimentare: Delia-Luiza Niță, Manager Program Antidiscriminare, +40 729 120 383; +40 728 033 480

¹ Vezi înregistrarea la: <http://www2.tvr.ro/webcast/WebPlayer2.php?file=rtmp://perthro.tvr.ro/rec/DATA-2010-09-08-20-52.flv&name=Editie%20speciala> (accesat la 09.09.2010)

² Vezi și Discursul Președintelui României Traian Băsescu la conferința de lansare a Raportului asupra Strategiei naționale de îmbunătățire a situației romilor “Vocea comunităților”, București, 22.02.2010 disponibil la: http://www.presidency.ro/?_RID=det&tb=date&id=11883&PRID=lazi (accesat la 09.09.2010)

Str. Arcului Nr. 19, Sector 2, 021034 - București, Tel.: +40 21 212 06 90, 212 06 91, 212 05 20, Fax: +40 21 212 05 19,

Email: office@crj.ro, www.crj.ro